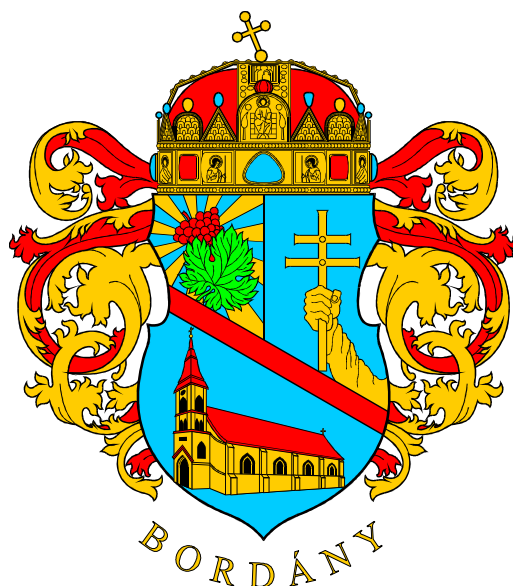

BORDÁNY
HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAMJÁNAK
FELÜLVIZSGÁLATA

JEGYZÖKÖNYV

Dátum: 2017. december

Helyi Esélyegyenlőségi program Intézkedési Terve (HEP IT)

A HEP IT részletei

HELYZETELEMZÉS

Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása:

A célcsoportok esélyegyenlőségével kapcsolatos korábban beazonosított problémák, a problémák megoldását jelentő lehetőségek kapcsán változás nem történt a felülvizsgálat időszakában.

1. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
<ul style="list-style-type: none">- tartós munkanélküliség,- munkanélküli-, szociális-, egészségügyi ellátás igénybevételi jogosultság ismeretének hiánya,- a mélyszegénységben élők nem ismerik fel a környezetük által nyújtotta lehetőségeket,- a mélyszegénység generációkon keresztül öröklődik	<ul style="list-style-type: none">- munkához jutás elősegítése- értékteremtő közfoglalkoztatás folytatása,- atipikus foglalkoztatási formák szervezése,- egyéb helyi munkalehetőség biztosítása,- munkaügyi-, szociális-, egészségügyi ellátások élethelyzethez igazítása,- önfenntartó otthoni gazdálkodással, állattartással kapcsolatos információnyújtás, „munkára nevelés”,- felvilágosítás, életmód tanácsadó programok szervezése
<ul style="list-style-type: none">- alacsony iskolai végzettség,- szakképzettség hiánya	<ul style="list-style-type: none">- helyi felnőttoktatási rendszer átalakítása - ingyenes szakképzések, átképzések biztosítása
<ul style="list-style-type: none">- lakhatási problémák fokozott jelenléte, adósságállomány újratermelődése	<ul style="list-style-type: none">- rezsitartozások csökkentésének elősegítése, a felhalmozódás elkerülése

2. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
- jelzőrendszer hatékony működésének hiányosságai a problémák felszínre kerülésében	- szakmai találkozók, tanácskozások szervezése
- a család működését érintő zavarok pl. elvált szülők, családon belüli konfliktusok - az integrált oktatásban részesülő gyermekek esetében a hátrányos helyzetű társak kiközösítésének, megkülönböztetésének előfordulása - a városban élő fiatalokkal szemben a faluban élő fiataloknak kevesebb lehetőségük van informálódni az őket érintő veszélyekről	- szakemberek által nyújtott tanácsadás biztosítása - a meglévő szakemberek továbbképzése - iskolai programok szervezése, mely a szociális kompetenciák fejlesztését segíti elő - iskolai légkör javítása-társas élet erősítése, közösségépítő szabadidős programok szervezése - bűnmegelőzési és egyéb prevenciós programok, előadások szervezése
- a tanulási képességből adódó hátrányok megmutatkoznak a gyermekek tanulmányi eredményeiben (pl.: évfolyamismétlők)	- hátrányok leküzdése érdekében tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások-, programok-, önálló tanulás képesség fejlesztését elősegítő tevékenységek kidolgozása, megszervezése, - organikus, pszichés és egyéb részképességek feltárása, fejlesztés

3. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
<ul style="list-style-type: none">- a kisgyermekkel otthon lévő anyáknak nehéz újra munkába állni vagy állást találni- munkahelyen a betölteni kívánt munkakörhöz, vagy szakmai előrelépéshez gyakran többet kell bizonyítaniuk rátermettségükről, mint a férfiaknak	<ul style="list-style-type: none">- női közösségek létrehozása, felkészítő programok szervezése, tanácsadás,- atipikus foglalkoztatási formák lehetőségeinek feltárása, szakmai segítségnyújtás- különböző fórumokon hangot kell adni a nemekkel kapcsolatos sztereotíp nézetek ellen
<ul style="list-style-type: none">- a gyermeküket egyedül nevelő, dolgozó anyáknak gyakran nehézséget okoz a gyermekfelügyeletet biztosítása- a magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet- a nőknek többféle szerepben kell egyszerre helytállniuk (anya, feleség, dolgozó nő, esetenként családfenntartó).	<ul style="list-style-type: none">- napközbeni gyermek elhelyezési lehetőségek bővítése, gyermekintézmények nyitva tartásán túli időben gyermekfelügyelet biztosítása- szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése (női programok, családi programok)- a női szereppel kapcsolatos problémák megoldásában való segítségnyújtás tanácsadással, előadások szervezésével, szakemberek bevonásával
<ul style="list-style-type: none">- a nők kiszolgáltatottsága, az ellenük elkövetett erőszak tabu téma	<ul style="list-style-type: none">- kiadványokkal, publicitálásokkal informálni a településen élő nőket jogaikról, lehetőségeikről - helyben biztosítani pszichológus szakrendelést

4. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
<ul style="list-style-type: none">- magas az egyedül élők aránya- a családi szerkezet átalakulásával a személyes gondoskodásra szoruló idősök száma nő <p>(probléma a környezetből történő kiszakítás- pl. idősök otthonába költözés)</p> <ul style="list-style-type: none">- gyakran válnak bűncselekmény áldozatává- a nyugdíjba vonulást követően a feleslegesség érzése erősödik- generációk közötti kapcsolat gyenge- az idős korosztály egy részének alacsony a rendszeres jövedelme, nehézséget okoz a mindennapi megélhetés- az időskorú emberek nagy százalékánál előfordul krónikus megbetegedés, szerzett fogyatékosság	<ul style="list-style-type: none">- aktivitást elősegítő, szabadidős programok, szolgáltatások szervezése- mentális segítségnyújtás igénybevételének szélesítése, önkéntesek bevonása a magány oldásában- igénybe vehető szolgáltatások működtetése során kiemelt figyelmet kell hogy kapjon a minél szélesebb körű hozzáférhetőség, a valós igényekre való reagálás- idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése- rendszeres felhívás és tájékoztatás- bűnmegelőzési előadások szervezése az áldozattá válás megelőzése érdekében- társadalmi szerepvállalás erősítése- idősök önkéntes munkába történő bevonásával- kapcsolat erősítése közösségi programok szervezésével, önkéntes fiatalok bevonásával- szociális-, megélhetési biztonság elősegítése- prevenciós-, szűrőprogramok megszervezésére, az egészséges életmódra való nevelésre (étkezés, sportolás..),- a mentális problémák és szenvedélybetegségek kezelésére kiemelt figyelmet kell fordítani
<ul style="list-style-type: none">- az idős korosztály nehezen tart lépést az elektronikus technika fejlődésével	<ul style="list-style-type: none">- képzési, tájékoztató programok szervezése

5. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> - települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek, valamint a helyi szolgáltatók épületeinek akadálymentesítettsége nem vagy csak részben megoldott - a kommunikációs, információs akadálymentesítés elenyésző mértékű - nincs a településen elérhető jelnyelvi tolmács 	<ul style="list-style-type: none"> - teljeskörű akadálymentesítés kivitelezése pályázati források igénybevételével - közintézményekben a kommunikációs akadálymentesítéshez szükséges eszközök beszerzése pályázati források igénybevételével - tolmács képzésre szakember beiskolázása
<ul style="list-style-type: none"> - közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott a településen 	<ul style="list-style-type: none"> - teljeskörű akadálymentesítés kivitelezése pályázati források igénybevételével
<ul style="list-style-type: none"> - megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élő munkaképes személyek részére nincs megfelelő munkalehetőség a mikrotérségben 	<ul style="list-style-type: none"> - állami támogatások igénybevételi lehetőségének propagálása a helyi vállalkozók, intézmények részére - atipikus munkalehetőségek átgondolása - képzések, átképzések kezdeményezése
<ul style="list-style-type: none"> - a fogyatékkal élők családtagjai részére nincs támasz <p>(az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, ápoló családnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - negatív a fogyatékos személyek megítélése 	<ul style="list-style-type: none"> - mentális gondozás, önszervező csoportok létrehozása - kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget <p>Lehetőségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás - képzések szervezése, - olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való könnyebb hozzáférést elősegíti - kisgyermek kortól szociális készségeket (pl.: tolerancia, empátia) fejlesztő programok bevezetése a nevelés-, oktatási rendszerben dolgozó szakemberek közreműködésével, civil szervezetekkel együttműködve, önkéntes munka bevonásával

BEAVATKOZÁS / INTÉZKEDÉSEK

A Helyi Esélyegyenlőségi Terv felülvizsgálata

A felülvizsgálat során új intézkedések megfogalmazására nem került sor.

Intézkedés címe:	Mélyszegénység csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jellemző a tartós munkanélküliség, a mélyszegénység generációkon keresztül történő öröklődése, fokozott a lakhatási problémák jelenléte, a kitörési lehetőségek nem realizálódnak, hiányos az igénybe vehető ellátási formák ismerete.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lakhatás - rezsitartozások csökkentése, a felhalmozódás elkerülése (pl.: előre fizetős mérőóra), Oktatási rendszer - szakképzés, felnőttképzés, Munkához jutás - foglalkoztatás bővítése, atipikus foglalkoztatási formák elősegítése, értékteremtő közfoglalkoztatás folyamatos biztosítása, Munkanélküli-, szociális ellátás - munkaügyi és szociális ellátások élethelyzetekhez való igazítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális bérlakások létrehozása Helyi karitatív szervezetek támogatása Jogi segítségnyújtás helyi szinten Pénzügyi tanácsadás, adósságkezelés tanácsadás szervezése Ingyenes képzési, átképzési lehetőségek biztosítása Felvilágosító programok különböző területeken Álláskereső klub létrehozása Ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítása Helyi munkahelyteremtés lehetőségének mérlegelése
Résztvevők és Felelős	Résztvevők: Rászoruló, nehéz anyagi és szociális körülmények között élő személyek, családok Felelős: polgármesteri hivatal, szociális intézmény
Partnerek	Faluház, civil szervezetek, helyi vállalkozók, munkaügyi központ, felnőttképzési intézmények, szaktanácsadók, közüzemi szolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tartós munkanélküliek számának csökkenése (regisztrált munkanélküliek statisztikai adatai) Szakképzettség megszerzése –bizonyítvány Programokon, szaktanácsadásokon való részvétel- jelenléti ív Egészségügyi vizsgálatokon való részvétel- háziorvosi statisztikai adatok

Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - anyagi források szűkösek, pályázati források hiányosak, - a közmunkaprogram feltételei esetleges jogszabályváltozás miatt változhatnak
Szükséges erőforrások	Pályázati források, humánerőforrás, szakmai team létrehozása
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	<ul style="list-style-type: none"> - Pályázati támogatásból 2016 évben Szociális Szövetkezet megkezdte működését a településen – tartós munkanélküliek foglalkoztatására került sor - szövetkezet dokumentumai, munkaszerződések megtalálhatóak a polgármesteri hivatalban. - Start mintaprogram folyamatos biztosítása- polgármesteri hivatalban a program dokumentációja, munkaszerződések megtalálhatóak. - Pénzbeli és természetbeli szociális ellátások biztosítása – a segített személyek köréről nyilvántartás a polgármesteri hivatalban, szociális központban, karitás csoportnál megtalálható. - Egészségügyi szűrővizsgálatok, prevenciós előadások – résztvevők statisztikai száma a házi orvosoknál, védőnői szolgálatnál megtalálható.
Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban
Eredmény	<ul style="list-style-type: none"> - A szociális szövetkezet létrehozásával 8 fő tartós munkanélküli elhelyezkedését sikerült megvalósítani. - Start mintaprogramban résztvevő munkavállalók száma: 14 fő. - Egészségügyi szűrővizsgálatokon résztvevők száma: a lakosság 10 %-ka. - A szociális ellátásokban részesülők száma 2016 évben: pénzbeli és természetbeli támogatásban részsülők száma: 558 fő személyi gondozásban részesülő rászorulóak száma: 417 fő adományokban részesülők száma: lakosság 8%-ka
Módosítás	-

Szöveges indoklás:

Bordány Nagyközség Önkormányzatának helyi szociális rendelete tartalmazza a szociálisan rászoruló családok pénzbeli és természetbeli támogatások formáját, valamint személyes gondoskodás körébe tartozó segítségnyújtás lehetőségét.

Az önkormányzat a településen működő számos civil szervezet működését támogatja, szorosan együttműködik velük, így is segítve az önszerveződő helyi közösségeket. Számos szervezet segít rászoruló embereken önkéntes munkájukkal, **adományok** közvetítésével.

A legjellemzőbb a különböző intézmények, szervezetek- vöröskereszt helyi szervezete, óvoda, iskola, védőnői szolgálat, Faluház, szociális intézmény, plébánia, karitás helyi

szervezete, KUSZA, Sportkör, GYIFŐ, baráti társaságok, helyi vállalkozók, - szerveznek gyűjtéseket, adományokat melyek szétosztásában együttműködve vesznek részt.

2016 évben pályázati forrásból megalakult a **Homokhát Szíve Szociális Szövetkezet**.

A szövetkezet kiemelt célja a hátrányos helyzetű, a korábbi közfoglalkoztatási programok keretében foglalkoztatottak számára munkahely teremtése, a helyi termelők segítése termékeiknek piacra juttatásának biztosítása, akár azok feldolgozása, késztermékként való értékesítése által.

Az idei évben elkezdődött a termelés, helyben termelt zöldségekből, gyümölcsökből állítanak elő késztermékeket a szövetkezet dolgozói.

Jelenleg az önkormányzat **közfoglalkoztatottak** bevonásával olyan zöldségeket termel, amely az élelemben rászorult lakosok, családok között (átlagosan: 40-60 háztartás) kerül szétosztásra, valamint minden évben alkalmanként a szociális központ közreműködésével közel 100 hátrányos helyzetű személy/család kap idény jellegű zöldségekből és gyümölcsből összeállított egységcsomagot.

A Faluházban biztosított a **jogi segítségnyújtás** igénybe vételének lehetősége a lakosok számára.

A minden évben megszervezésre kerül **egészségvédelmi szűrővizsgálatok**, mely segíti az itt élő lakosságot, hogy térítésmentesen vagy kedvezményesen hozzáférhessen az egészség megőrzéséhez, megtartásához szükséges szűrővizsgálatokhoz. Emellett az ehhez kapcsolódó előadások, tanácsadások is az egészségvédelmet erősítik.

Pl.: 2016. évben az egészséghét keretében számos szűrővizsgálat volt elérhető: általános állapotfelmérés, koleszterin-, vércukorszint mérés, gyulladásos betegség vizsgálata, szemészeti vizsgálat, bőrgyógyászat, szájüregi vizsgálat, memória vizsgálat, urológia, ultrahang, diabetológia tanácsadás, érsebészeti vizsgálat, nőgyógyászati rákszűrés, ortopédiai vizsgálat.

Intézkedés címe:	Mélyszegénység csökkentése/II.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony vagy nincs iskolai-, szakmai végzettség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Oktatási rendszer - szakképzés, felnőttképzés, Munkanélküli-, szociális ellátás - munkaügyi és szociális ellátások élethelyzetekhez való igazítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyi karitatív szervezetek támogatása Jogi segítségnyújtás helyi szinten Ingyenes képzési, átképzési lehetőségek biztosítása Felvilágosító programok különböző területeken Álláskereső klub létrehozása (szakemberek bevonásával) Helyi munkahelyteremtés lehetőségének mérlegelése – szociális gazdaság-
Résztvevők és felelős	Résztvevők: Rászoruló, nehéz anyagi és szociális körülmények között élő személyek, családok Felelős: polgármesteri hivatal, szociális intézmény
Partnerek	Faluház, civil szervezetek, helyi vállalkozók, munkaügyi központ, felnőttképzési intézmények, szaktanácsadók
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakképzettség megszerzése –bizonyítvány Programokon, szaktanácsadásokon való részvétel- jelenléti ív
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi források szűkösek, pályázati források hiányosak, a közmunka-program feltételei esetleges jogszabályváltozás miatt változhatnak
Szükséges erőforrások	Pályázati források, humán erőforrás, szakmai team létrehozása
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	- Ingyenes képzés a vizsgálat időszakban: az önkormányzat és a munkaügyi központ együttműködésével megszervezésre kerülő képzés – képzési nyilvántartás a polgármesteri hivatalban, munkaügyi központban megtalálható - Östermelők részére szaktanácsadás, tanfolyam szervezése – jelenléti ív Faluházban található

Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	- 17 fő tartós munkanélküli szerzett OKJ-s szakirányú képesítést (zöldség-gyümölcs feldolgozó). - A szaktanácsadáson résztvevők száma: alkalmanként 40-50 fő
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

Bordány Nagyközség Önkormányzata az utóbbi években a munkanélküliség csökkentése érdekében a Csongrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködve különböző tanfolyamokat szervezett. 2016 évben zöldség és gyümölcs feldolgozó **szakképzés** indításával segítette a mélyszegénységben élő bordányi emberek helyzetét. A képzésen 17 fő vett részt. A résztvevők 100%-a sikeres vizsgát tett és új képesítéshez, ezáltal új lehetőséghez jutott, hogy a munka világában elhelyezkedjen.

A településen sok családnak a legfőbb megélhetési forrása a fölművelésből származik. Az őstermelői tevékenységgel kapcsolatos jogszabályi előírásokról, a szakterületet érintő változásokról, lehetőségekről, környezetvédelemről, új mezőgazdasági technológiákról, stb. **szaktanácsadói előadások** kerültek megszervezésre, ahol a résztvevők alkalmanként meghaladta a 40-50 főt.

2017. I. félévében pályázat került benyújtásra „Az Új tanulási tartalmak és szolgáltatások Bordányban az egész életen át tartó tanulás jegyében” címet viselő program keretében három tanulási, képzési, tudásátadási forma keretében kilenc különböző tematikájú **tanulást támogató programot** dolgoztak ki, melyeken több mint 100 fő vesz majd részt a projekt 36 hónapos időtartama alatt. A célcsoport tagjaival a projekt teljes ideje alatt összesen 20 szakember, szakmai megvalósító és mentor foglalkozik majd, továbbá 18 meghívott szakmai előadó segíti az egész életen át tartó tanulásba való bekapcsolódást. A megálmodott programok célja az egész életen át tartó tanulás támogatása, a tudás, az egyéni kompetenciák, készségek és képességek fejlesztése Bordányban és a Mórahalmi kedvezményezett járásban.

Intézkedés címe:	HH/HHH/SNI gyermekek felzárkóztatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<p>Gyengébb tanulási képességekből adódóan hátrányos helyzet megmutatkozik a gyengébb tanulmányi eredményekben, a gyerekek önértékelése általában torzul, motiválatlanná, szorongóvá válhat.</p> <p>Előfordul a csoporton/osztályon belüli kiközösítés.</p> <p>A hátrányos helyzetű családok anyagilag nem engedhetik meg a magánórak biztosítását a gyerekek felzárkóztatása érdekében.</p> <p>Az SNI-s gyermekek esetében szakember segítségére lenne szükség, mely az oktatási intézményekben nem biztosított megfelelő mértékben.</p>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Az SNI-s gyermekek hátrányainak csökkentése</p> <p>Törekedni arra, hogy a gyermekek fizikailag és mentálisan is egészségesek legyenek</p> <p>A gyerekek szociális kompetenciái fejlődjenek</p> <p>Lehetőségük legyen a továbbtanulásra (anyagi támogatás biztosítása)</p> <p>A külterületen élő gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Elegendő szakember biztosítása a nevelési-, oktatási intézményekben (gyógypedagógus, gyógypedagógus asszisztens)</p> <p>Településen belül elérhető gyermekpszichológusi tanácsadás (oktatási rendszeren kívül)</p> <p>Önkéntesek toborzása (pl.: nyugdíjas pedagógusok korrepetálás vállalása)</p> <p>Gyermejjóléti szolgálat családgondozójának munkaidejének növelése</p> <p>Életvezetési és felvilágosító programok, előadások szervezése (pl.: pénzbeosztás, diákcsíny, áldozattá válás, internet használat veszélyei stb. témakörökben).</p> <p>Kortárssegítő képzés beindítása</p> <p>Rászoruló gyermekek részére szabadidős programok szervezése, nyári szünidőben nyaralás, táboroztatás szervezése</p> <p>Iskolabusz beindítása a külterületen élő gyermekek hátrányainak leküzdése érdekében</p> <p>Gyógytorna, gyógyúszás biztosítása</p> <p>Diákmunka megszervezése nyári szünidőben a településen</p> <p>Szociális készségfejlesztő programok (pl.: tolerancia, empátia erősítése)</p>
Résztvevők és felelős	<p>Résztvevők: Településen élő HH/HHH/SNI kiskorú gyermekek, és szüleik</p> <p>Felelős: Óvoda, iskola, gyermekjóléti szolgálat, polgármesteri hivatal</p>
Partnerek	Faluház, gyermekekkel, fiatalokkal foglalkozó civil szervezetek, szakintézmények, önkéntesek

Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Az óvodai/iskolai eredmények a célcsoportba tartozó gyermekek körében javul (időközi állapotfelmérés/ tanulmányi eredmények javulása)</p> <p>Az osztályközösségek erősödése (a gyerekek iskolaidőn kívül is jó kapcsolatot tartanak fenn)</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi forrás hiánya (szakemberek foglalkoztatása, szabadidős programok szervezése)
Szükséges erőforrások	Oktatási, nevelési-, egészségügyi és szociális szakemberek közötti szoros szakmai együttműködés, pályázati forrás
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	<ul style="list-style-type: none"> - az oktatási, nevelési intézményben rendszeresen jelenlévő gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus és pszichológus, a foglalkozásokkal kapcsolatos dokumentumok az óvoda és iskola intézményeiben megtalálhatóak - drogprevenció, internet biztonsággal kapcsolatos előadás az általános iskola felső tagozatában, foto dokumentáció megtalálható az iskolában - nyári tábor, ezt bizonyító fotó dokumentáció megtalálható a Faluházban, a Plébánián, szociális központban - gyógytestnevelésben, úszásoktatásban résztvevő gyermekek létszáma a nevelés-, oktatási intézmények nyilvántartásában megtalálhatók - diákmunka az intézményekben, további dokumentáció megtekinthető a polgármesteri hivatalban
Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	<p>2 fő gyógypedagógus, 1 fő pszichológus, 1 fő logopédus rendszeres jelenléte a nevelési-, oktatási intézményekben</p> <p>A prevenciós előadásokon részt vett az általános iskola felső tagozatos diákjai</p> <p>A szünidei gyermek táborokban résztvevő hátrányos helyzetű gyermek száma: 45 fő.</p> <p>Gyógytestnevelésen, úszásoktatáson résztvevő gyerekek száma: iskolás és óvodás gyermekek 10 %-ka.</p> <p>Nyári diákmunkát vállaló fiatalok száma az önkormányzat intézményeiben: 9-14 fő.</p> <p>Önkéntes munkát vállalók száma: évente 10-15 fő.</p>
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

Az általános iskolában tanulók száma: 239 fő, melyből SNI tanuló: 34 fő, BTM tanuló: 31 fő.

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési-, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek ellátását a Csongrád megyei **Pedagógiai Szakszolgálat** biztosítja. Az alkalmazásukban álló logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus 2015. tanévtől heti rendszerességgel (4 órában) látogatja a bordányi iskolás és óvodás gyermekeket. Az adatokból látható, hogy milyen nagy szükség van a szakemberek segítségére.

Az általános iskolások számára különböző felvilágosító, **prevenációs előadások** kerülnek megszervezésre. A vizsgálat időszakban drog prevenció és internet veszélyeiről hallhattak interaktív előadást.

A család-, és gyermekjóléti szolgálat családsegítőjének munkaideje az elmúlt időszakban nem emelkedett, azonban 2016. évtől a járási Család és Gyermekjóléti Központtal együttműködve új szolgáltatásként helyben elérhető térítésmentesen a lakosság számára a **pszichológiai tanácsadás** valamint **családterápia** konzultáció.

Kortárs segítő képzés az elmúlt időszakban nem indult be.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjprogramot a helyi önkormányzat 2014. évben hirdette meg elsőként. A program célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, **szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása**. 2015. évben 10 bordányi fiatal nyerte el az ösztöndíjat, 2016. évben: 14 fő, 2017 évben pedig 17 fő.

A 2015-es évben a **szünidei gyermekétkeztetés** 53 gyermek, a 2016-os évben 2017. évben 51 gyermeket érintett. Az önkormányzat nemcsak a HH/HHH gyermekek részére biztosítja az ingyenes melegételt, hanem a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére is.

Lehetőségeihez mérten az önkormányzat, a karitás a rászoruló gyermekes családok részére rendszeresen juttat különböző **természetbeli támogatásokat** pl.: Erzsébet utalványt, iskolakezdési támogatást, tartós élelmiszersomagot, mezőgazdasági terményt (burgonya, őszibarack, paradicsom, paprika, uborka).

A rászoruló gyermekek részére folyamatos **szabadidő** eltöltést biztosít a Faluház, ahol bárki ingyenesen használhatja a számítógépeket, hozzáfér az internethez.

A faluházban működő Bordányi Ifjúsági Információs Pont (BIIP), valamint a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat délutánonként, valamint hétvégén várja a gyermekeket és fiatalokat tartalmas szabadidő eltöltésére. A BIIP-ben lehetőség van különböző társasjátékok kipróbálására, film nézésre, zene hallgatásra, internet használatára, a kialakított melegítőkonyhában lehetőség van sütni-főzni. A korosztály számára számos színes közösségi programokat, kirándulásokat, sport programokat szerveznek.

A vizsgált időszakban **szünidei táborok** kerültek megszervezésre a Bordányi Ifjúsági és Információs Pont, a Faluház és Községi Könyvtár, Kulturális és Szabadidős Egyesület, Bordányi Szent István Római Katolikus Egyház, Karitás bordányi csoportja, Integrált Szociális és Egészségügyi Központ szervezésében.

A rászoruló gyermekek részére a tábor ideje alatt egész napos felügyelet biztosítása mellett különböző közösségi programok kerültek megvalósításra. A szervezők arra törekedtek, hogy értéket, tudást közvetítsenek a gyerekek részére játékos formában. A gyermekeknek ezeken az alkalmakon lehetőségük nyílt közösen kézműves foglalkozásokon részt venni, társasjátékozni, énekelni, sportolni, kirándulni, stb.

Napközi Erzsébet-tábor megvalósítására a vizsgált időszakban három szervezet sikeresen pályázott, összesen 4 alkalommal. Alkalmanként 20-25 fő hátrányos helyzetű gyermek részére vált biztosítottá ingyenesen részt venni élményekben gazdag szabadidős programokon.

Önkéntes nyugdíjas tanár korrepetálásra, a vizsgált időszakban nem jelentkezett, azonban a nyári táborok megszervezésében és lebonyolításában bordányi fiatal felnőttek és nyugdíjas korú személyek önkéntes munkát vállaltak (10-15 fő).

Az önkormányzat valamennyi intézményénél biztosítja a középiskolai és felsőoktatásban résztvevő tanulók számára a **nyári diákmunka** lehetőségét. Ezzel a lehetőséggel 2015. évben 9 fő, 2016. évben 14 fő, 2017. évben 10 fő élt.

A **gyermekek egészségvédelmét** szolgálja, hogy 2016. évben a bordányi Apraja-Falva Óvoda és Bölcsődében sószoza került kialakításra annak érdekében, hogy kevesebb légúti megbetegedés legyen a gyermekközösség körében.

2017 szeptemberében az oviban is indult KSG - Okosító torna csoport. A foglalkozások célja, hogy a 3-6 éves gyermekek idegrendszeri érését támogassa játékos, mozgásos formában. Ezzel megelőzve a tanulási nehézségeket és segít felkészülni az iskolaérettségre. Ugyanakkor indult a Mocorgó- torna is, melynek célja: lábboltozat erősítése, tartásjavítás, korrekciós gyakorlatok játékos formában, izomzat erősítése, játékos mozgásfejlesztő gyakorlatok. Délutánonként néptánc foglalkozáson is részt vehetnek az érdeklődő gyerekek.

Számos sportolási lehetőség nyílik a településen élő gyerekek és fiatalok részére. Pl.: konditerem (látogatók száma: 1187 fő/év), aszfaltos, füves sportpályák, játszóterek, sportszarnok biztosítja a helyszíneket. Igénybe vehető sportfoglalkozások: foci, kézilabda, röplabda, tollaslabda, tenisz, görkorcsolya, zumba, aerobik, karate, ping-pong, kerékpározás, stb.

Iskolabusz beindítására még nem került sor.

A külterületről bejáró általános iskolás gyerekek részére a buszbérlet ingyenes, mely támogatást az állam biztosítja részükre. A tanyagondnoki szolgálat eseti jelleggel tudja biztosítani a nevelési-, oktatási intézménybe történő beszállítását gyermekszállítást. Az elmúlt időszakban 5 család esetében segített a szolgálat.

Az önkormányzat elkötelezett a településen élő gyerekek jólétéért, hatékonyabban szeretné képviselni érdekeiket és jogait a mindennapokban. Mindezek mielőbbi teljesítéséhez 2016 évben sikeres pályázatot nyújtott be az UNICEF „**Gyermekbarát Önkormányzat Díj**” elnyerésére.

Az önkormányzat vállalta a pályázatban: a Gyermek-és Ifjúsági Önkormányzattal közösen gyerekjogi stratégia kidolgozását, fiatalok bevonását az Ifjúsági Cselekvési Terv kidolgozásában, gyermekbarát költségvetés megvalósítását, illetve a gyerekek véleményének széles körű figyelembe vételét. A pályázati programok megvalósítása folyamatban van, melynek hatékony megvalósulását az UNICEF Magyar Bizottság segíti, valamint az Értékelő Bizottság is figyelemmel kíséri.

2017. évben a Kulturális és Szabadidős Egyesület sikeresen pályázott a Széchenyi 2020 program keretében az Európai Unió Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program és az Emberi Erőforrások Minisztériuma által közösen meghirdetett, **az ifjúság közösségi aktivitását elősegítő programok megvalósítását** támogató felhívására. A „MORAJLÁS – Új ifjúsági közösségek és programok a horizonton” címet viselő projekt a homokháti kistérség ifjúsági önkormányzatainak, ifjúsági referenseinek és civil szervezeteinek több mint egy

évtizedes együttműködésének szakmai tapasztalataira épül. A térségben élő fiatalok bevonásával mind helyben, mind a térségben ifjúsági programok, rendezvények valósulnak majd meg. A projekt célja a különböző települések fiatalja közötti párbeszéd, közös gondolkodás, és értékteremtő cselekvés ösztönzése. Az ifjúsági program 38 hónapja során 10 település 12 ifjúságsegítője menedzseli azokat a helyi, minimum 10 fős ifjúsági közösségeket, amelyeknek számos a településeken zajló programot kell majd megszervezniük. Kiemelt feladat a térségben egyedülálló módon megalakított és azóta is működő Homokháti Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzatok együttműködésének újraszervezése, megerősítése az általuk szervezett térségi találkozók, illetve az ezekre épülő szabadidős rendezvények által. A csatlakozó fiatalok saját elképzeléseik alapján, közös együttműködésben minden évben megszerveznek egy-egy térségi ifjúsági összművészeti kifestést is. A homokháti kistérség 12 településén ifjúsági klubok indítása, működésük támogatása is prioritás. Szeretnék minél több 12-25 év közötti fiatalt bevonni a három évig zajló programba annak érdekében, hogy minél többen érezzék még inkább magukénak a térséget, a Mórahalmi Járást.

Intézkedés címe:	Nők helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők és gyermekek a legveszélyeztetettebbek a családon belüli erőszak elkövetése esetében. Tabu téma a bántalmazás a településen. Ilyen esetben nem ismerik a nők lehetőségeiket.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Felhívni az emberek figyelmét a családon belüli erőszak valódiságára, az állampolgári jogokra és kötelességekre
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pszichológiai tanácsadás Felvilágosító programok, kiadvány készítése (erőszak elleni) Ingyenes jogi tanácsadás Családok átmeneti otthonának kialakítása - létjogosultságának átgondolása Igény szerint önszerinti csoport létrehozásában segítségnyújtás
Résztvevők és Felelős	Résztvevők: Településen élő aktív korú nők Felelős: Háziorvosok, családsegítő szolgálat, rendőrség, polgárőrség
Partnerek	házi orvos, rendőrség, szociális központ, civil szervezetek, óvoda, bölcsőde, iskola, faluház, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	A családon belüli erőszakkal szemben való fellépés- rövid távú, a többi tevékenység megvalósítása folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nő az esetleges bántalmazás elkövetéséről szóló bejelentések, megkeresések, segítségkérések száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi forrás hiánya, nők zárkózottsága bántalmazás esetén, a lakosok közömbössége problémával szemben,
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás, önkéntesek, téma szakértőinek bevonása
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	- pszichológiai tanácsadás, családkonzultáció megszervezése a településen szakember munkaszerződése megtalálható a járási központ Család-, és Gyermekjóléti Központjában - szóróanyag, kiadvány, plakát - a közintézmények váró helyiségeiben megtalálhatók

Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	<p>- 13 közintézményben elérhetőek a figyelemfelkeltő tájékoztató anyagok</p> <p>- pszichológiai tanácsadás igény szerint, helyben, térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatás</p> <p>- családkonzultáció igény szerint, helyben, térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatás</p>
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

A településen elérhető a család-, és gyermekjóléti szolgálat, házi orvosok, védőnői szolgálat, rendőrség, polgárőrség szakemberei is, akik segítséget tudnak nyújtani probléma esetén.

2016. évtől jogszabályi előírásnak megfelelően létrejött a járásközpontban (Mórahalom) a Család-, és Gyermekjóléti Központ. Az intézmény a járáshoz tartozó településeken-, így bordányban is a lakosok részére helyben-, térítésmentesen igénybe vehető **pszichológiai tanácsadást**, valamint **a családkonzultáció** szakellátásokat.

Az elmúlt közel két év tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a pszichológiai tanácsadásra nagy igény van, hiánypótló szolgáltatás a településen. Szakember több esetben tudott segítséget nyújtani családi-, párkapcsolati konfliktusok és egyéb nehézségek esetén.

Azonban tapasztalataink szerint kis faluközösség lévén esetlegesen bántalmazott nők nem mernek személyesen segítséget kérni szégyenérzetük miatt.

Ennek a problémának az áthidalásaként a **közintézmények hirdetőtábláira** kihelyezésre kerültek olyan **tájékoztató plakátok**, melyek tartalmazzák azokat az elérhetőségeket, melyeken bárki segítséget kérhet, bejelentést tehet. (pl.: ingyenesen hívható lelki segély szolgálatok telefonszámai, honlap címek, áldozattá vált személyek részére igénybe vehető szolgáltatások, krízis esetén hívható készenléti szolgálat elérhetősége...)

Önsegítő csoport létrehozására eddig nem mutatkozott igény.

Intézkedés címe:	Nők helyzetének javítása/II.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<p>Gyes után nehéz a munka világába történő visszatérés.</p> <p>A munkahellyel rendelkező családok részére a gyermekfelügyeletet gyakran nehéz megoldani (óvodai, iskolai szünidő).</p> <p>Nehéz a karrier építést összeegyeztetni a családi élettel, kevés a családbarát munkahely.</p> <p>A gyermeküket egyedül nevelő nők nehéz anyagi körülmények között élnek.</p>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkaerőpiacon a kisgyermekes nők hátrányainak leküzdése, a településen biztosítani a szünidőre a gyermekfelügyeletet
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Családbarát munkahely kialakítása</p> <p>Vállalkozások létrehozásának elősegítése</p> <p>Atipikus munkahelyek propagálása (otthoni munkavégzés)</p> <p>Pszichológiai tanácsadás</p> <p>Helyi munkáltatók támogatása</p> <p>Képzés, átképzés támogatása</p> <p>Ingyenes jogi tanácsadás</p> <p>Gyermekfelügyelet biztosítása szünidőre</p>
Résztvevők és felelős	<p>Résztvevők: településen élő aktív korú nők</p> <p>Felelős: háziorvosok, családsegítő szolgálat</p>
Partnerek	Munkaügyi központ, felnőttképzési intézmények, háziorvos, szociális központ, civilszervezetek, óvoda, bölcsőde, iskola, faluház, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Javul a célcsoportba tartozó nők munkanélküli statisztikái</p> <p>Szünidő időszakában önkéntesek bevonásával, vagy más módon lehetőség nyílik a gyermekek napközbeni felügyeletére</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi forrás hiánya, önkéntesek hiánya

Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, humánerőforrás, önkéntesek, téma szakértőinek bevonása
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	<ul style="list-style-type: none"> - Bölcsődei ellátás teljes kihasználtsággal történő működése- intézményi szolgáltatási nyilvántartás ellátott gyermekekről óvodában megtalálható - Baba Mama klub működése - tagi nyilvántartás védőnői szolgálatnál megtalálható - Gyermekfelügyelet- táborokról, közösségi programokról foto dokumentáció megtalálható a Faluházban, iskolában, katolikus plébánián - Családbarát Munkahely díj elnyerése – pályázati dokumentáció polgármesteri hivatalban megtalálható - Foglalkoztatási Paktum projekt – pályázati együttműködés polgármesteri hivatalban megtalálható
Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	<p>Bölcsődei férőhely 100% kihasználtsága</p> <p>Szünidei gyermekfelügyelet: nyári szünetben gyermektáborokban résztvevők száma: 235 fő</p> <p>Baba mama klubtagok száma: 15 fő</p> <p>Családbarát munkahely díjazott intézményeinek száma: 2, munkavállalók száma összesen: 53 fő</p> <p>Foglalkoztatási Paktum iroda bordányi ügyfélfogadása: heti rendszerességgel 1 nap.</p>
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

A kisgyermekek nappali ellátásának biztosítása érdekében a településen **bölcsődei** ellátás 2011. ősze óta működik, jellemzően maximális kihasználtsággal. A bölcsőde lehetőséget biztosít a nők munkába való visszatérésére.

Szünidei gyermekfelügyeletet a településen működő intézmények, civil szervezetek, gyermek és ifjúsági önkormányzat rendszeresen szervez gyermektáborok formájában. A vizsgált időszakban pl.: szünidei Erzsébet táborok, faluvédő tábor, média tábor, hittanos tábor, karitás tábor, különböző sport táborok (foci, úszás, görkorcsolya), kézműves tábor valósult meg. A nyári gyermekfelügyelet sok munkavállaló szülő problémáját oldotta meg, hiszen a szünidő idejére biztonságban tudhatta gyermekét.

A szociális központ a nyári szünidőben a szociálisan rászoruló gyermekek részére a gyermekétkeztetés mellett biztosította a napközbeni gyermekfelügyeletet is.

2014. évtől folyamatosan működik a **Baba-Mama Klub** a Faluházban. A klubfoglalkozások alkalmával szülők (legfőképp anyukák) és babák rendszeresen találkozhatnak, a családi étellel-, valamint gyermekneveléssel kapcsolatos előadásokon és tájékoztatókon vehetnek részt. A közösségi élet biztosítja az anyukák számára, hogy ne szűküljön be életterük csak az otthoni teendőkre, gyermeknevelésre.

Mórahalom Város Önkormányzata a térség településeinek partnerségével Európai Unió (TOP-5.1.2.-15-CS1-2016-00001.) pályázat forrásból „Foglalkoztatási együttműködés Mórahalom térségében” című projektet valósít meg, melynek konkrét célja az **álláskeresőképzése, munkához jutásuk előkészítése** a vállalkozói igények alapján.

Az együttműködés Bordány településen állandó lakcímmel rendelkező álláskeresőkre is kiterjed.

A projekt tartalma: A projekt hosszú távú célja a térség hátrányos helyzetű munkavállalóinak bevonásával, célzott képzési programok keretében a konkrét helyi vállalkozói igényekre épülve, az önkormányzatok, foglalkoztatók és képző intézmények együttműködésére alapozva a megfelelő képzettségű munkaerő biztosítása.

A projekt célcsoportja azok a személyek, akik:

- alacsony iskolai végzettségűek,
- 25 év alatti fiatalok,
- 30 év alatti pályakezdő álláskereső (gyakornoki program),
- 50 év felettiek,
- **GYED-ről vagy GYES-ről visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelők,**
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők,
- tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek,
- megváltozott munkaképességű személyek,
- roma nemzetiségű személyek,
- közfoglalkoztatottak,
- inaktívak.

A program segítségével elérhető: képzés támogatása-, bér-és járuléktámogatás, ingyenes munkaerőpiaci szolgáltatások, önfoglalkoztatóvá válás támogatása.

A projekt tervezett befejezése 2020. május 31.

2017. évben Bordány Nagyközség Önkormányzatának két intézménye elnyerte a **családbarát munkahely** díjat. Az Integrált Szociális és Egészségügyi Központ, valamint az Apraja-Falva Óvoda és Bölcsőde.

A családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének célja, hogy elősegítse a munka és magánélet összeegyeztetését, a családi, magánéleti és munkahelyi kötelezettségek összehangolását. A díj elnyerésével olyan családbarát intézkedések, programok megvalósítására kerül sor, mely ezt a célt hivatott megvalósítani.

Intézkedés címe:	Aktív időskor elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai ismeretek hiánya (pl. elektronikus ügyintézés nehézséget okoz)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A számítógépet, internetet használó idősök számának növekedése A nyugdíjba vonulást követően önkéntes munkába való bevonás, a település fejlesztését érintő döntések előkészítésébe bevonni az szakértelemmel rendelkező aktív időseket. A generációk közötti kapocs erősítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Informatikai képzések szervezése Pályázati lehetőségek felkutatása, kedvezményes számítógép-vásárlás támogatása Helyi nyugdíjas szervezetek, közösségek támogatása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő időskorú személyek Felelős: önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, faluház, szociális központ, civil szervezetek, képző intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	A számítógépet, internetet használó idősök számának növekedése Megnő az időskorúak aktív részvétele a falu közéletében Eredmény, ha az önkéntes munka során a meglévő készségeiket használni tudták, baráti kapcsolataik bővültek, csökkent az elszigetelődés veszélye, önbecsülésük javult, hasznosnak érezték magukat. Egyre több idős korú vesz részt informatikai képzéseken
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi erőforrás hiánya, együttműködés hiánya a mikrotérsegen belül
Szükséges erőforrások	A közösség szociális érzékenysége, pályázati erőforrás
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	- informatikai képzésről jelenléti ív, foto dokumentáció a Faluházban megtalálható - generációk közötti kapcsolat erősítését elősegítő közösségi programsorozat megvalósítása – KUSZA, szociális központban megtalálható - internet előfizetők számának emelkedése- internet szolgáltatók

	statisztikai adatai
Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	<ul style="list-style-type: none"> - kedvezményes informatikai eszköz vásárlás idősek részére - nem valósult meg, azonban várhatóan 2018. évben pályázati forrás lehetővé teszi ezen cél megvalósulását - internet használat tanfolyamon 30 fő időskorú részt vevő - megvalósított generációk közötti közösségépítő programok 50 fő - háztartások internet előfizetőinek száma emelkedett
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

Az adott időszakban a Bordányi Ifjúsági és Információs pontban az idősebb és nyugdíjas korosztály részére **számítógépes tanfolyamot** tartottak. A tanfolyamon résztvevők megismerkedtek az internet felhasználásának alapjaival. A tanfolyamon 40-45 fő vett részt, a nagy sikerre való tekintettel minden évben megszervezésre kerül az képzés.

A **generációk közötti kapcsolat erősítő programok** részeként a fiatalok bemutatták az idősebb generáció számára egy-egy informatikai eszköz használatát (mobil telefon, tablet). A település közterein, intézményekben ingyenes Wifi hozzáférés került kiépítése.

Egyre több idős személy háztartásában jelennek meg az informatikai eszközök (laptop, számítógép, tablet), az **internet előfizetők száma emelkedő** tendenciát mutat.

Intézkedés címe:	Aktív időskor elősegítése II.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<p>Nyugdíjba vonulást követően sok esetben kialakul a feleslegesség érzése. Időskorban a legnagyobb probléma a magányosság, egyedüllét megélése.</p> <p>Megromlott egészségi állapotból adódó gondozásra, gondoskodásra szorulás nehézsége (pl.: családhoz költözés, idősek otthonába költözés).</p> <p>Sok esetben nehéz megélhetés (alacsony nyugdíj, magas rezsi, gyógyszer költség).</p>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>A nyugdíjba vonulást követően önkéntes munkába való bevonás, a település fejlesztését érintő döntések előkészítésébe bevonni az szakértelemmel rendelkező aktív időseket.</p> <p>Az elmagányosodás, elszigetelődés enyhítése</p> <p>A település megtartó erejének erősítése</p> <p>A szociális védőháló megtartása, fejlesztése</p> <p>A generációk közötti kapocs erősítése</p> <p>A helyi értékek, hagyományörzés előtérbe helyezése</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Helyi nyugdíjas szervezetek, közösségek támogatása</p> <p>Önkéntes munkába való bevonás</p> <p>Ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatok,</p> <p>Egészségmegőrző programok szervezése (pl.: gyógytorna)</p> <p>Gyógyszerszállítási támogatás</p> <p>Aktív idősek számára munkalehetőség biztosítása</p> <p>Szakértői feladatok ellátásban bevonás</p> <p>Bűnmegelőzés érdekében rendszeres programok, szervezése, kiadványok készítése</p> <p>Otthonápolás megszervezése a településen,</p> <p>hospice ház, vagy szolgálat létrehozásának kezdeményezése a mikrotérségen belül,</p> <p>Idősek otthona, átmeneti otthon létrehozásának támogatása</p> <p>Az idősek gondozásában a család fontosságára figyelem felhívás!</p>
Résztvevők és felelős	<p>Résztvevők: településen élő időskorú személyek</p> <p>Felelős: önkormányzat, szociális intézmény, háziorvosok, civil szervezetek, rendőrség</p>
Partnerek	Önkormányzat, faluház, szociális központ, háziorvosi körzetek, civil szervezetek, katolikus egyház, rendőrség, polgárőrség
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Szociális biztonságérzés erősödik az idősök körében</p> <p>Megnő az időskorúak aktív részvétele a falu közéletében</p> <p>Eredmény, ha az önkéntes munka során a meglévő készségeiket használni tudták, baráti kapcsolataik bővültek, csökkent az elszigetelődés veszélye, önbecsülésük javult, hasznosnak érezték magukat.</p> <p>Egyre több idős korú vesz részt szűrőprogramokon</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi erőforrás hiánya, együttműködés hiánya a mikrotérsegen belül
Szükséges erőforrások	A közösség szociális érzékenysége, pályázati erőforrás, állami támogatás a feladatellátáshoz, mikrotérsegi együttműködés, összefogás
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	<p>- a nyugdíjas szervezetek támogatásáról dokumentum megtalálható a polgármesteri hivatalban</p> <p>- szűrővizsgálatokon résztvevők létszáma - megtalálható a házi orvosoknál</p> <p>- bűnmegelőzésről előadás, plakát, szóróanyag</p> <p>- közösségi programok- foto dokumentáció megtalálható Faluház, szociális központ, nyugdíjas klub</p>
Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	<p>- szűrővizsgálaton részt vett időskorúak száma: időskorú lakosság 15%-ka</p> <p>- nyugdíjas klub tagok száma: 50 fő</p> <p>- szociális központ idősök nappali ellátásában részesülők száma: 37 fő</p> <p>- célcsoportot (időskorúak) érintő közösségi programok száma: 24 alkalom</p>
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

A település vezetősége kiemelt feladatnak tartja, hogy támogassa a településen élő idősöket, azokat a szervezeteket, amelyek az aktív időskor megtartását szolgálja. Ezért minden évben jelentős összeggel támogatja a működésüket és a közösségi programjaikhoz helyet biztosít.

Minden évben megszervezésre kerülnek különböző **egészségügyi szűrővizsgálatok, prevenciós előadások**. Ingyenes vagy kedvező térítési díjjal egészségügyi szolgáltatásokat vehetnek igénybe a lakosok, ezzel is támogatva az egészségi állapotuk megtartását.

A vizsgálat időszakban bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági előadást is tartott a rendőrség a nyugdíjas klubtagok részére.

Idősök bentlakásos otthona, átmeneti otthon, hospice ház létrehozása még átgondolást kíván.

A nyugdíjasok számos helyi civil szervezet tagjaként aktívan részt vesznek a település életében. (pl.: nyugdíjasklub, dalkör, mozgáskorlátozottak egyesülete, polgárőrség, stb.)

A helyi Karitasz csoportjának tagjai (20 fő) között az elmúlt években nőtt az önkéntes munkát vállaló nyugdíjas korú nők száma.

2016 évben a Kulturális és Szabadidős Egyesület a szociális központtal együttműködve valósította meg „Családbarát ország az idősekért, a nemzedékek együttműködéséért” c. pályázati forrásból a generációk közötti kapcsolat erősítő közösségi programokat (pl.: hagyományok megismerésére, átültetésére a mai gyakorlatba).

Intézkedés címe:	Fogyatékossgal élők részére az önálló életvitel megtartásához segítségnyújtás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nem teljes körű az akadálymentesítettség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A közintézmények teljes körű akadálymentesítése, a településen működő szolgáltatások, intézmények igénybevétele akadálymentes legyen
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés megtervezése, kivitelezők felkutatása, árajánlatok kérése, pályázatírás Tájékoztatói lehetőségek biztosítása (pl.: weboldalak akadálymentesítése) Önálló életvitelt elősegítő szolgáltatások bővítése (személyi segítség)
Résztvevők és felelős	Résztvevők: fogyatékkal élők és családtagjaik Felelős: önkormányzat, szociális intézmény
Partnerek	Civil szervezetek, önkéntesek, helyi vállalkozók, szolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az akadálymentes épületek száma nő a településen Infokommunikációs akadálymentesítés Aktívan részt vesznek a fogyatékkal élők a közösségi programokon
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi erőforrás hiánya, pályázati kiírás hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, önkéntesek, humán erőforrás - szakemberek, helyi közösség
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	A polgármesteri hivatal, óvoda épületeinek fizikai akadálymentesítése pályázati forrásból valósul meg- tervrajzok, pályázati dokumentumok a polgármesteri hivatalban található. A szociális központ telephely épületének mosdó helyiségének akadálymentesítésére pályázati forrásból kerül sor - pályázati dokumentumok a polgármesteri hivatalban található. Könyvtár speciális szolgáltatásait igénybevevők száma- könyvtárban található statisztikai adatok
Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő

Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	Még nem teljesült
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

Az önkormányzat a polgármesteri hivatal épületének korszerűsítése, valamint **fizikai akadálymentesítése** érdekében sikeres pályázatot nyújtott be. A beruházás 2018 évben valósul meg.

Az Integrált Szociális és Egészségügyi Központ telephelyén a szociális szolgáltatásokat igénybevevők részére biztosított mosdó helyiség (fürdőszoba) átalakítása, fizikai akadálymentesítése pályázati támogatásból valósul meg. A projekt megvalósítás befejezésének várható időpontja 2018.04.30.

Az óvodai férőhely bővítését az önkormányzat Unios pályázati támogatásból valósítja meg. A beruházással az új épületszárny akadálymentesített lesz, biztosítva így a gyermekek esélyegyenlőségét. Torna-, fejlesztő szobák kialakításával a gyermekek fejlesztésére biztonságos, barátságos környezetben kerül sor. A projekt megvalósítására 2018. I. félévében kerül sor.

A beruházásokkal az önkormányzati intézmények épületeinek fizikai akadálymentesítése 100%-ban megvalósul.

A Faluházban működő **könyvtár** a látássérültek részére lehetőséget biztosít hangzó dokumentumok kölcsönzésére, valamint akadálymentesített multimédiás eszközök helyben történő használatára.

A községi könyvtár „könyvek házhoz” szolgáltatása lehetővé teszi, hogy a fogyatékkal élő-, vagy mozgásukban korlátozott idősök otthonába térítésmentesen kiszállításra kerüljön (tanyagondnokok és támogató szolgálat közreműködésével) a kölcsönözni kívánt könyv vagy CD.

Intézkedés címe:	Fogyatékossgal élők részére az önálló életvitel megtartásához segítségnyújtás II.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A megváltozott munkaképességű embereknek minimális a munkalehetősége, a fogyatékkal élő személy családjának megélhetése szűkös. Mentális támogatása ezen családok tagjai részére minimális
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A családok, egyének anyagi-, természetbeni-, személyi segítség területein szükség szerint segítséget kapjanak A fogyatékkal élő személyek megítélése pozitív irányba változzon Atipikus munkalehetőségek létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szülői közösség (önsegítő csoport) létrehozása szakember bevonásával Programok az elfogadás érdekében - óvodás kortól Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése (képességfejlesztő szakemberek) Kirándulás-, szabadidős programok szervezése a célcsoport számára Szükség szerint felügyelet megszervezése Tájékoztatói lehetőségek biztosítása (pl.: weboldalak akadálymentesítése) Önálló életvitelt elősegítő szolgáltatások bővítése (személyi segítség)
Résztvevők és felelős	Résztvevők: fogyatékkal élők és családtagjaik Felelős: önkormányzat, szociális intézmény, háziorvosi szolgálat, óvoda, iskola
Partnerek	Civil szervezetek, önkéntesek, helyi vállalkozók, szolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az aktív korú megváltozott munkaképességű lakosok elhelyezkedési aránya emelkedik. Aktívan részt vesznek a fogyatékkal élők a közösségi programokon
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi erőforrás hiánya, szociális közömbösség a közösségben
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, önkéntesek, humán erőforrás - szakemberek, helyi közösség
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Atipikus foglalkoztatási lehetőségek a településen jelenleg nincsen Közösségi programokról fotódokumentáció intézményeknél, civil szervezeteknél található Megváltozott munkaképességű foglalkoztatott személyek esetében munkaszerződés polgármesteri hivatalban található

	Támogató szolgálat ellátását igénybevevők száma – szociális központ statisztika nyilvántartása
Lejárt/nem lejárt határidő	Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	<ul style="list-style-type: none"> - atipikus foglalkoztatás jelenleg nincsen a településen - közösségi programokon részt vevők száma: általános iskolás gyermekek 7. és 8 . évfolyam tanulói (40 fő), mozgáskorlátozottak csoporttagjai: 45 fő és családtagjaik - támogató szolgálat igénybevevők száma: 38 fő - önkormányzat intézményeiben foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek száma: 4 fő
Módosítás	-

Szöveges indoklás/kifejtés:

Bordány Nagyközség Önkormányzata helyi rendeleteiben szabályozza azokat a juttatásokat, kedvezményeket melyekre jogosultak lehetnek a helyben élő fogyatékkal élő személyek.

Az önkormányzat intézményei a háziorvosokkal együttműködve minden olyan segítséget (információnyújtás, tanácsadás, továbbirányítás, ügyintézés segítése) megadnak, mely által pénzbeli és természetbeli támogatáshoz, valamint szolgáltatásokhoz juttatják a szociálisan rászoruló személyeket, családokat (pl.: FOT, magasabb összegű családi pótlék, gépjármű szerzési támogatás, lakás átalakítási támogatás, gyógyászati segédeszközök beszerzése).

A szociális központ **Támogató szolgálata** munkaidőben segítséget nyújt a súlyosan fogyatékkal élő személyek és családtagjaik számára. Biztosított a személyi segítség mellett a személyi szállítás szolgáltatási elem is.

A személyi segítő szolgáltatás szükség esetén biztosítja a napközbeni felügyeletet az ellátott otthonában.

A szállító szolgáltatás által hozzáférhetővé válik nappali ellátást biztosító intézmények, speciális nevelés-, oktatási-, készségfejlesztő intézmények igénybevétele.

A **Csongrád Megyei Mozgáskorlátozott Egyesületének bordányi csoportja** rendszeres közösségi programokat szervez a tagjai számára. Így számos szabadidős-, sport-, kulturális programokon vesznek részt. A település közösségi programjainak aktív résztvevői. A csoport tagjainak száma 45 fő. Tevékenységük nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a fogyatékkal élők aktív résztvevői legyenek a társadalom életében.

A szociális központ általános iskolás gyermekek részére első alkalommal **érzékenyítő** (empátia, tolerancia) **programokat** szervezett az idei évben, mely célja hogy minél több információt kapjanak és tapasztaljanak gyermekek sérült társaik és felnőttek mindennapi nehézségeiről, örömeiről.

Az önkormányzati intézmények nagy hangsúlyt helyeznek **megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására**. A vizsgált időszakban 4 fő foglalkoztatására került sor.

Aláírások

Bordány, 2017. december

Tanács Gábor
Polgármester

Bordány, 2017. december

Dr. Fodor Ákos
jegyző

Bordány, 2017. december

Lázárné Borbola Márta
intézményvezető

Bordány, 2017. december

Farkasné Lippai Ágota
intézményvezető

Bordány, 2017. december

Börcsök Roland
intézményvezető